

Priekšējā segmenta optiskā koherences tomogrāfija acīm pēc glaukomas maza grieziena ķirurģiskas ārstēšanas

Oskars Gertners, Ēriks Elksnis, Guna Laganovska

*Rīgas Stradiņa universitāte, Oftalmoloģijas katedra, Latvija
Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Oftalmoloģijas klīnika, Latvija*

Ievads. Trabekulektomija ir ķirurģiska glaukomas ārstēšanas metode ar augstu efektivitāti spiediena mazināšanai, taču tā ir saistīta ar augstu komplikāciju risku. Ķirurģijas rezultāts ir filtrējoša šunta izveide. Glaukomas maza grieziena ķirurģiska ārstēšana (MIGS) ar mikrostanta (XEN) implantāciju ir moderna alternatīva trabekulektomijai. Filtrējošā šunta (filtrācijas spilventiņa) ultrastruktūru *in vivo* izmeklēt iespējams ar priekšējās daļas optisko koherences tomogrāfiju (AS-OCT). Agrīna filtrācijas šunta ultrastruktūras izvērtēšana var palīdzēt prognozēt operācijas sekmīgumu.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Prospektīvā aprakstošā pētījuma mērķis ir izvērtēt pacientus ar AS-OCT pēc MIGS ar XEN implantāciju, nosakot filtrējošā šunta ultrastruktūras uzbūvi (augstumu, platumu), priekšējās kameras kakta leņķa izmaiņas vienu mēnesi pēc operācijas un noteikt to saistību ar sekmīgu MIGS iznākumu. Operācijas sekmīguma kritērijs – intraokulārā spiediena (IOP) vērtība ≤ 18 mm/Hg pēc operācijas vai IOP samazināšanās par 30% no pirmsoperācijas vērtības. Izvērtētie parametri: IOP pirms un pēc operācijas, šunta augstums un platums, priekšējās kameras kakta leņķa platums pirms un pēc operācijas. Dati apkopoti un apstrādāti ar *Microsoft Office Excel* programmu.

Rezultāti. Pētījumā tika iekļauti dati par deviņiem pacientiem (deviņas acis). Piecās no deviņām acīm XEN implantācija tika kombinēta ar kataraktas operāciju (fakoemulsifikāciju), trīs acis preoperatīvi bija artefaktiskas, un vienā acī veikta tikai XEN implantācija. Astoņās acīs tika sasniegts sekmīguma kritērijs; vienā – netika. IOP no vidējās pirmsoperācijas vērtības 29 mm/Hg (SD – 2,5 mm/Hg) samazinājās līdz vidēji 16 mm/Hg (SD – 4,1 mm/Hg) (vidēji IOP samazinājās par 43%). Priekšējās kameras kakta leņķis paplašinājās no vidēji 33° (SD – 6,9°) pirms operācijas līdz vidēji 43° (SD – 4,8°) pēc operācijas (vidēji priekšējās kameras kakts paplašinājās par 9°). Filtrācijas spilventiņa augstums bija vidēji 333 mkm (SD – 274 mkm), platums – vidēji 2500 mkm (SD – 724 mkm). Pēcoperācijas IOP vāji korelēja ar filtrācijas spilventiņa augstumu ($R^2 = 0,1837$) un platumu ($R^2 = 0,1145$).

Secinājumi. Pacientiem ar medikamentozi nekompensētu glaukomu MIGS ar XEN implantāciju ir efektīva alternatīva trabekulektomijai, lai samazinātu intraokulāro spiedienu. Filtrācijas šunta ultrastruktūru pēc MIGS iespējams izvērtēt ar AS-OCT.